

Măsura	Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii
Articole care stau la baza măsurii	Articolele nr. 20 (b) (v) și 30 din Regulamentul (EC) nr. 1698/2005 Punctul 5.3.1.2.5 din Anexa II a Regulamentul (EC) nr. 1974/2006, Articolul 1 punctul 2 (1) (c) al Regulamentului (CE) nr.473/2009 Anexa Regulamentului nr. (CE) 74/2009 Articolul 1 punctul (9) Regulamentul (CE) nr. 363/2009
Codul măsurii	125

Motivația sprijinului

Îmbunătățirile funciare au reprezentat pentru agricultura României un adevărat scut protector, având în vedere că din cele 14,8 milioane ha teren agricol, 9,3 milioane ha sunt teren arabil. Astfel, secetele de lungă durată au impus amenajarea unor suprafețe de cca. 3 milioane ha la irigații. Amenajările au fost realizate în cea mai mare parte în perioada 1970-1989. Unele amenajări au cuprins și terenuri situate la înălțimi mari față de sursa de apă (250 - 300 m), fiind astfel mari consumatoare de energie la pomparea apei și deci neeficiente din punct de vedere economic. Zonele cele mai secetoase sunt situate în Câmpia Română, Dobrogea, Podișul Moldovei. Totodată, inundațiile și excesul de umiditate al zonelor joase au impus îndiguiri și desecări pe suprafețe ce depășesc 3,1 milioane ha din cele 4 milioane ha necesare. Pe cca. 215 mii ha rețeaua de canale de desecare a fost completată și cu o rețea de drenaj închis.

Procesul de restituire a proprietăților agricole și forestiere din ultimii 18 ani a condus la o fragmentare excesivă a proprietăților și exploatațiilor agricole și forestiere. Infrastructura ce deservea sistemele agricole și forestiere (rețeaua de drumuri de acces, sistemele de îmbunătățiri funciare și irigații, sistemele de prevenire a inundațiilor etc.) concepute în cea mai mare măsură în perioada economiei planificate nu mai sunt adaptate noilor structuri de exploatare rezultate. În procesul de restructurare și reformă o parte importantă din infrastructura existentă fie nu a mai putut fi adaptată și a fost abandonată, fie a rămas fără utilizare ca urmare a neadaptării la noile structuri și în multe situații s-a deteriorat sau a fost vandalizată.

În consecință, în ultimii ani Guvernul român împreună cu administratorii și utilizatorii acestei infrastructuri au încercat diferite soluții de adaptare a infrastructurii la noua structură agricolă și forestieră. Folosirea eficientă a infrastructurii utilizabile reclamă investiții nu numai pentru adaptare la noile structuri dar și pentru modernizare și dezvoltare.

Oportunitățile dezvoltării economice sunt, în acest moment, limitate în zonele rurale ale României, în pofida existenței unui potențial important în agricultură. Lipsa unei infrastructuri adecvate contribuie la această limitare. Secetele, inundațiile și alte probleme legate de climă au un impact semnificativ asupra stabilității producției și a securității alimentare naționale.

În România, datorită condițiilor climatice, irigațiile reprezintă o completare absolut necesară precipitațiilor în vederea diminuării deficitului de apă din sol pentru a asigura condiții optime de dezvoltare a culturilor, reprezentând, de asemenea, o verigă tehnologică în creșterea plantelor. Astfel, irigația reprezintă un input pentru producția agricolă, iar prin practicarea irigației producătorul agricol își îmbunătățește competitivitatea și are siguranța unei producții ridicate și relativ stabile de la an la an. Investițiile în infrastructura de irigație, pe lângă impactul favorabil asupra mediului (reducerea riscului la secetă, combaterea aridizării, reducerea pierderilor de apă

prin infiltrații - cu consecințe negative asupra apei freatice și solului) conduc la reducerea consumului de resurse energetice și de apă.

Procesul de reformă a sectorului agricol și forestier a inclus și măsuri de restructurare a modului de administrare și utilizare a infrastructurii existente, astfel: infrastructura națională de irigații și îmbunătățiri funciare a fost păstrată în proprietatea și administrarea statului până la un anumit nivel, iar infrastructura intermediară și finală a fost transferată în proprietatea și administrarea utilizatorilor finali (fermierilor) organizați în structuri asociative denumite Organizații de Utilizatori de Apă pentru Irigații – OUAI și Federații de Organizații de Utilizatori de Apă pentru Irigații (FOUAI). Infrastructura mare (acumulările de apă, canalele magistrale, stațiile de pompare etc.) au rămas în proprietatea statului, fiind administrate de către Administrația Națională de Îmbunătățiri Funciare-ANIF. Operațiunile și activitățile finanțate prin această măsură vor sprijini infrastructura care face obiectul proiectelor de reabilitare și care este în proprietatea și administrarea OUAI și/sau FOUAI, compusă din: prize de apă, stații de pompare (inclusiv rețeaua electrică de alimentare a acestora cu energie), canale de transport și de distribuție a apei, rețeaua de conducte subterane etc., precum și infrastructura de desecare și drenaj, combaterea eroziunii solului și apărare împotriva inundațiilor.

Aceste organizații și federații (OUAI) sunt persoane juridice de utilitate publică, fără scop patrimonial, ce se constituie și funcționează în conformitate cu Legea nr. 138/2004 a îmbunătățirilor funciare și care administrează infrastructura de îmbunătățiri funciare în interesul utilizatorilor de teren.

În acest scop s-au constituit până în prezent 315 organizații de îmbunătățiri funciare (OIF), din care: 309 de organizații ale utilizatorilor de apă pentru irigații (OUAI), 4 organizații de desecare - drenaj și 3 organizații cu activitate de irigații și de desecare. Suprafața totală utilizată de aceste organizații este de 775.000 hectare, defalcată astfel:

Tipul de infrastructură	Suprafața pe tipul de amenajare – ha -
Irigații	745.430
Desecări	29.075
Irigații și desecări	7.047 (irigații) 5.355 (desecări)

În afară de această problemă a adaptării infrastructurii existente la noile structuri agricole și forestiere, competitivitatea sectorului agricol și forestier este în mare măsură afectată de subdezvoltarea infrastructurii astfel că sectoarele rămân vulnerabile condițiilor climatice (alternarea situațiilor de secetă cu inundațiile frecvente), cu efecte economice însemnate asupra viabilității economice a fermelor. În contextul încălzirii globale această problemă devine mult mai acută.

Analizând situația suprafețelor amenajate pentru irigații și gradul de folosire a irigațiilor se constată o medie anuală de 424 mii hectare utilizate pentru irigații. Gradul anual de utilizare a celor 867 mii hectare pregătite să funcționeze a variat anual între 10 și 67% din această suprafață în perioada 1990-2007.

În ultimii ani nu s-au efectuat investiții în reabilitarea/modernizarea sistemelor de irigații predate utilizatorilor finali, ci numai cheltuieli (minime și de cele mai multe ori insuficiente) pentru întreținerea și reparația anuală a unor sisteme și anume acelea în care s-au înregistrat cereri de apă din partea fermierilor.

În prezent se derulează un proiect pilot privind reabilitarea și reforma sectorului de irigații, finanțat dintr-un împrumut de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, prin care se realizează reabilitarea pentru irigații a 50.000 ha în amenajările Sadova - Corabia și

Nicorești – Tecuci și 100.000 ha în amenajările Terasa Viziru, Terasa Brăilei, Terasa Covurlui, Fântânele Șag și Șemlac Pereg. Această suprafață reprezintă cca. 20 % din suprafața care se află în administrarea organizațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații.

Strategia de modernizare și reabilitare a infrastructurii de îmbunătățiri funciare vizează în primul rând reabilitarea infrastructurii existente, economisirea resurselor de apă și eficientizarea sistemului de irigații. În acest scop prioritate se va acorda reabilitării și modernizării sistemelor existente.

Pentru evitarea, prin intervenția acestei măsuri, a unor eventuale impacte de mediu negative sau contradictorii față de obiectivele Axei 2, toate proiectele contractate trebuie să aibă avizele de mediu cerute de lege. De menționat că aceste avize țin cont și de obiectivele rețelei comunitare de arii protejate Natura 2000. Mai mult, în ceea ce privește irigațiile și drenajele, se sprijină doar modernizarea/reabilitarea sistemelor existente (sisteme care au fost luate în calcul în momentul desemnării siturilor Natura 2000 și care nu pot conduce la modificări majore în ceea ce privește condițiile de mediu, ci mai mult la eficientizarea - inclusiv energetică, a mijloacelor cu care se realizează irigațiile sau drenajele) și se consideră eligibile doar proiectele care vizează sistemele de irigații viabile din punct de economic - astfel încât o scădere cu 10% a pierderilor de apă după realizarea investiției este un obiectiv ambițios. În ceea ce privește infrastructura de acces în ferme și în pădure (rutieră și feroviară), aceasta vizează lucrări la scară mică, dar pentru care de asemenea trebuiesc prezentate la Agenția de plată avizele de mediu cerute de legislația în vigoare.

Densitatea scăzută a rețelei de drumuri forestiere are ca rezultat o serie de acțiuni cu efecte nefavorabile, cum sunt: concentrarea tăierilor în zonele apropiate căilor de acces, aplicarea necorespunzătoare a tratamentelor și creșterea costurilor și consumurilor de energie la lucrările de cultură și exploatare.

Accesibilitatea pădurilor țării este redusă, având în prezent un indice de densitate de 6,53 metri liniari/hectar, care este sub densitatea din țările europene cu sector forestier bine dezvoltat (30-35 metri liniari /hectar). Ținta fixată pentru perioada 2007-2010, conform Studiului pentru creșterea accesibilității la fondul forestier național, realizat de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice din anul 2006, este atingerea unui indice de densitate de 7,16 ml/ha.

Dezvoltarea rețelei de drumuri forestiere până la atingerea acestei densități este necesară în vederea creșterii competitivității activităților din domeniul forestier și a reducerii impactului negativ asupra mediului înconjurător, determinat de lucrările de exploatare și transport a lemnului pe distanțe mari între parchetul de exploatare și drumul forestier. Dezvoltarea infrastructurii în sectorul forestier va duce la integrarea în circuitul economic a unei suprafețe semnificative de păduri care sunt greu accesibile sau inaccesibile în acest moment.

Drumurile forestiere constituie cea mai mare parte a rețelei de transport utilizată în silvicultura românească, însă nu singura. Funicularele sunt folosite uneori în cazul unor cantități mari de material lemnos de recoltat într-o perioadă scurtă de timp, în zone inaccesibile. Mai mult, există anumite regiuni și văi în România, cum ar fi Valea Vaserului din județul Maramureș, unde căile ferate forestiere sunt singurul mijloc de transport, și care sunt încă în folosință în silvicultură. Această măsură își propune acordarea sprijinului financiar pentru diferite mijloace de transport, cu condiția ca utilitatea lor să fie demonstrată.

Variatatea mare de relief, corelată cu substratul litologic specific spațiului rural românesc induce un grad mare de torențialitate în cuprinsul bazinelor hidrografice. La această dată în păduri sunt în funcțiune 2.370 km de albie corectată. Conform studiilor întocmite, lungimea rețelei hidrografice torențiale se ridică la 29.000 km, din care 2.372,42 km a fost amenajată până în 2006, alți 1.630 km de albie necesitând lucrări complexe de corectarea torenților până în 2020. Lucrările de

amenajare a bazinelor hidrografice, cum sunt barajele, digurile și canalele, propuse pentru sprijin prin această măsură, pot, cu condiția să fie completate de măsuri de gospodărire durabilă a pădurilor în zona montană, să reducă semnificativ nivelul pagubelor cauzate de cursurile de apă torențiale asupra sectorului forestier și a altor activități din zonele rurale.

Strategia Guvernului prevede introducerea de măsuri de comasare și reparcelare a suprafețelor agricole și forestiere. Cadrul legislativ și administrativ pentru îndeplinirea acestui obiectiv nu este încă finalizat. După finalizarea acestuia, România consideră oportună introducerea în PNDR a unor activități și operațiuni care să sprijine procesul de comasare și reparcelare. Detaliile acestora vor fi stabilite și introduse printr-o amendare ulterioară a Programului în 2012.

Cantitățile extrem de ridicate de precipitații care s-au înregistrat, cu mult peste cele normale, viiturile repetate și intense, precum și inundațiile asociate acestora au determinat pagube substanțiale în localitățile rurale afectate. Inundațiile cauzează în mediul rural importante pagube economice. Prin aceasta se prejudiciază condițiile de viață și muncă în mediul rural iar potențialul de producție agricol se diminuează din cauza inundării unor suprafețe agricole considerabile.

Amploarea mare a inundațiilor se datorează lipsei unor utilități și servicii de protecție împotriva inundațiilor, a lucrărilor de consolidare a malurilor și regularizare a cursului râurilor, rezultatul indicând vulnerabilitatea comunităților umane rurale expuse riscului, manifestată prin slaba lor capacitate de a putea absorbi efectele fenomenului și de a se reface după trecerea acestuia.

În 2010, România s-a confruntat cu un prim val de inundații în perioada iunie – iulie, urmate de un alt val de inundații în cursul lunii august care au afectat aproape toate județele țării.

În anul 2010 a fost elaborată și aprobată Strategia națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung care transpune prevederile Directivei 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor la inundații.

Obiectivele măsurii

Obiective generale

Adaptarea infrastructurii agricole și forestiere la noile structuri de proprietate apărute ca urmare a procesului de restituire a proprietăților în vederea creșterii competitivității sectorului agricol și forestier.

Măsura va cuprinde trei submăsuri pentru care se detaliază elementele specifice, după cum urmează:

Submăsura 125 a "Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii"

Obiective specifice

- Creșterea eficienței activității agricole prin îmbunătățirea aprovizionării cu input-uri și o mai bună valorificare a produselor rezultate;
- Ameliorarea calității mediului și diminuarea surselor de poluare.

Obiective operaționale

- Construirea și/sau modernizarea infrastructurii agricole: drumurile de acces și drumurile agricole de exploatație, situate în fondul funciar agricol;
- Modernizarea și/sau re tehnologizarea sistemelor de irigații și a altor lucrări de îmbunătățiri funciare care să asigure funcționarea optimă a sistemelor de irigații ;

Domeniul de acțiune

Acțiunile sprijinite în cadrul acestei sub-măsuri sunt:

- îmbunătățirea accesului la exploatațiile agricole;
- construirea și modernizarea drumurilor de exploatație care să asigure accesul public la exploatațiile agricole;
- modernizarea și/sau re tehnologizarea sistemelor de irigații.

Descrierea tipului de operațiuni

Sprijinul prevăzut în cadrul acestei sub- măsuri va fi acordat pentru:

- a. construirea, extinderea și modernizarea infrastructurii de exploatare și de acces a exploatațiilor agricole;
- b. modernizarea și/sau re tehnologizarea sistemelor existente de irigații aflate în proprietatea și/sau administrarea OUA/FOUA și a altor lucrări de îmbunătățiri funciare;

Descrierea tipului de beneficiari

- a) Organizații/federații de utilitate publică²⁵ ale proprietarilor/deținătorilor de terenuri agricole constituite în conformitate cu legislația în vigoare;
- b) Consilii locale și asociații ale acestora;

Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

- (i) Infrastructură rutieră agricolă - construirea și/sau modernizarea drumurilor de acces, poduri și podețe, drumurilor agricole de exploatație;
- (ii) Sisteme de irigații - modernizare și/sau re tehnologizare²⁶ inclusiv lucrări pentru stațiile de pompare, de contorizare;

²⁵ Aceste organizații și federații de organizații de îmbunătățiri funciare sunt persoane juridice de utilitate publică, fără scop patrimonial ce se constituie și funcționează în conformitate cu Legea nr.138/2004 a îmbunătățirilor funciare și care administrează, întrețin și repară infrastructura de îmbunătățiri funciare în interesul membrilor acestora.

²⁶ Modernizare – ansamblul operațiunilor efectuate pentru îmbunătățirea parametrilor de funcționare a infrastructurii de îmbunătățiri funciare prin utilizarea unor echipamente, subansambluri, piese de schimb, materiale noi și moderne;
Retehnologizare - ansamblul operațiunilor de înlocuire a unor tehnologii existente uzate moral și/sau fizic cu tehnologii moderne bazate pe concepții tehnice de dată recentă, de vârf, în scopul creșterii performanțelor de exploatare a infrastructurii de îmbunătățiri funciare, reducerea consumului de energie, reducerea poluării etc.

Cheltuielile pentru proiectare realizate înainte de aprobarea proiectului, incluzând studiu de fezabilitate, memoriu justificativ, studii hidrologice și/sau hidro-geologice, proiectele tehnice se suportă din sprijinul acordat prin măsură și nu pot depăși 10% din valoarea eligibilă a proiectului.

Investiții neeligibile:

- i. Investițiile de infrastructură care primesc finanțări din alte fonduri naționale și/sau externe²⁷.
- ii. Investițiile pentru infrastructură realizate de beneficiarii măsurii 121 și măsurii 322 din PNDR.

Costuri neeligibile (lista indicativă):

- i. Costurile cu întreținerea, reparațiile și exploatarea;
- ii. TVA-ul, cu excepția TVA-ului nerecuperabil, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele neimpozabile, conform art. 71 (3) lit. a) din Regulamentul Consiliului nr. 1698/2005;
- iii. Comisioane bancare, costurile garanțiilor și cheltuieli similare;
- iv. Proiectele de infrastructură agricolă care nu prezintă caracteristicile de calitate și care nu sunt în conformitate cu Normativele de proiectare;
- v. Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului Euro APDRP.

Condițiile minime pentru acordarea sprijinului:

- (i) Beneficiarii, cu excepția autorităților locale, trebuie să fie înregistrați în Registrul național al organizațiilor de îmbunătățiri funciare;
- (ii) Beneficiarii să prezinte acceptul scris al tuturor deținătorilor de teren (persoane fizice și juridice) care sunt implicați în proiect;
- (iii) Proiectul se încadrează în prioritățile propuse prin Planul de Urbanism General (PUG);
- (iv) Beneficiarii trebuie să dovedească că au un contract multianual în vigoare încheiat cu prestatorul de servicii de îmbunătățiri funciare pentru furnizarea de apă și energie electrică;
- (v) Beneficiarii vor prezenta aprobarea adunării generale a organizației/federației pentru investiția solicitată;
- (vi) Investițiile vor fi realizate în amenajări viabile din punct de vedere economic sau care pot deveni viabile prin reabilitare sau modernizare;
- (vii) Beneficiarii vor prezenta studiul de fezabilitate care va cuprinde și elemente de calcul ale eficienței economice*;
- (viii) Beneficiarii vor face dovada că au inițiat procedurile pentru obținerea avizelor și

²⁷MADR are contractate cu BIRD și alți finanțatori în domeniul irigațiilor, o serie de programe de finanțare. MADR prin AM-PNDR va pune la dispoziția Agenției de plăți lista proiectelor finanțate din alte surse externe astfel încât să se evite dubla finanțare sau suprapunerea obiectivelor unor proiecte. Agenția de plăți va verifica înainte de aprobarea sprijinului că investiția prevăzută a se realiza în cadrul proiectului nu beneficiază de altă finanțare.

*Proiectele de irigații trebuie să demonstreze reducerea pierderilor de apă cu minim 10% și scăderea costului apei cu minim 10%. Proiectele de desecare – drenaj trebuie să demonstreze reducerea costului energiei electrice cu minim 5% la volumul de apă evacuat. Obiectivele de ordin tehnic, economic, financiar și de mediu sunt prezentate în studiul de fezabilitate. Indicatorii stabiliți pentru evaluarea performanței vor fi detaliați în Ghidul solicitantului.

acordurilor conform legislației în vigoare, necesare realizării investiției în cadrul proiectului. Pentru toate tipurile de investiții, potențialii beneficiari trebuie să obțină acordul de mediu în conformitate cu legislația națională. În anumite situații menționate în legislație, acordul de mediu este însoțit obligatoriu de studiul de impact de mediu, așa cum se prezintă la punctul 5.2. din PNDR;

- (ix) Beneficiarii trebuie să facă dovada că dețin sau au în curs de achiziționare echipamente de udare pentru minim 50% din suprafață;
- (x) Beneficiarii trebuie să prezinte angajamentul că vor întreține și/sau repara infrastructura agricolă care beneficiază de sprijin.

Criterii de selecție

Criteriile de selecție a proiectelor pentru **irigații și alte lucrări de îmbunătățiri funciare** sunt următoarele:

- Proiectele de irigații la care infrastructura primară de irigații a fost deja modernizată sau are un proiect de modernizare, precum și proiectele de irigații la care sistemul de irigații din aval a fost modernizat sau are un proiect de modernizare;
- Proiecte de irigații în zonele cu incidență crescută a secetei;
- Proiecte cu grad de utilizare a suprafeței de udare cât mai ridicat.

Criteriile de selecție a proiectelor pentru **infrastructura de acces**:

- Proiecte pentru căi de acces cu rol multiplu;
- Proiecte ce deservește o suprafață agricolă cât mai mare;
- Căi de acces proiectate în urma unui plan de comasare și reparcelare;
- Proiecte de rute alternative pentru preluarea traficului agricol de pe drumurile europene, naționale și județene.

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție mai sus menționate.

Sistemul de selecție este cel prevăzut la subcapitolul 5.2.4 „Procedura de selecție”.

Submăsura 125 b *“Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea silviculturii”*

Obiectiv specific

- Dezvoltarea infrastructurii pădurii în vederea asigurării competitivității sectorului forestier;

Obiectiv operațional

- Construirea și/sau modernizarea infrastructurii forestiere (drumuri forestiere, căi ferate forestiere și funiculare);

Domeniul de acțiune

Acțiunile sprijinite în cadrul acestei sub-măsuri sunt:

- crearea accesului la pădurile din zone cu accesibilitate redusă ;
- modernizarea drumurilor forestiere și a căilor ferate forestiere;

Descrierea tipului de operațiuni

Sprijinul prevăzut în cadrul acestei măsuri va fi acordat pentru:

- a. construirea, extinderea și modernizarea drumurilor forestiere;

Descrierea tipului de beneficiari

- a) Proprietari/deținători privați de pădure și asociațiile acestora;
- b) Consilii locale și asociații ale acestora deținătoare de pădure;
- c) Administratorul fondului forestier de stat - Regia Națională a Pădurilor Romsilva, persoană juridică care administrează fondul forestier proprietate publică a statului, ce funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară.

Tipuri de investiții eligibile

- a. Infrastructură rutieră forestieră - construirea și/sau modernizarea drumurilor de acces, poduri și podețe, lucrări de apărare - consolidare, lucrări de siguranța circulației (parapeți), semnalizare și avertizare;
 - b. Infrastructură feroviară forestieră – construirea și modernizarea modernizarea terasamentelor și calea de rulare, poduri și podețe, lucrări de apărare – consolidare, tunele, lucrări de semnalizare și avertizare;
 - c. Instalații de transport pe cablu (funiculare);
- Cheltuielile pentru proiectare realizate înainte de aprobarea proiectului, incluzând studiu de fezabilitate, memoriu justificativ, studii hidrologice și/sau hidro-geologice, proiectele tehnice se suportă din sprijinul acordat prin măsură și nu pot depăși 10% din valoarea eligibilă a proiectului.

Investiții neeligibile:

- i. Investițiile de infrastructură care primesc finanțări din alte fonduri naționale și/sau externe²⁸.
- ii. Investițiile pentru infrastructură realizate de beneficiarii măsurii 322 din PNDR.

Costuri neeligibile (lista indicativă):

- i. Costurile cu întreținerea, reparațiile și exploatarea;
- ii. TVA-ul, cu excepția TVA-ului nerecuperabil, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele neimpozabile, conform art. 71 (3) lit. a) din Regulamentul Consiliului nr. 1698/2005;
- iii. Comisioane bancare, costurile garanțiilor și cheltuieli similare;

²⁸ MADR are contractate cu BIRD și BDCE, o serie de programe de finanțare. MADR prin AM-PNDR va pune la dispoziția Agenției de plăți lista proiectelor finanțate din alte surse externe astfel încât să se evite dubla finanțare sau suprapunerea obiectivelor unor proiecte. Agenția de plăți va verifica înainte de aprobarea sprijinului că investiția prevăzută a se realiza în cadrul proiectului nu beneficiază de altă finanțare.

- iv. Lucrările care nu au acceptul scris al tuturor proprietarilor terenului (persoane fizice și juridice);
- v. Proiectele de infrastructură forestieră care nu prezintă caracteristicile de calitate și care nu sunt în conformitate cu Normativele de proiectare;
- vi. Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului Euro APDRP.

Condițiile minime pentru acordarea sprijinului:

- (i) Beneficiarii investițiilor trebuie să facă dovada deținerii terenului aferent investiției;
- (ii) Beneficiarii pentru modernizarea drumurilor trebuie să facă dovada că respectivele drumuri aparțin acestora ;
- (iii) Beneficiarii vor face dovada că au studiu de fezabilitate întocmit și că au inițiat procedurile pentru obținerea avizelor și acordurilor conform legislației în vigoare, necesare realizării investiției în cadrul proiectului. În anumite situații menționate în legislație, este obligatoriu studiul de impact de mediu, așa cum se prezintă la punctul 5.2. din PNDR.
- (iv) Beneficiarul trebuie să se angajeze că vor întreține obiectivele de investiții prevăzute în proiect pe toată durata de funcționare a acestuia.
- (v) Proiectele pentru investiții situate în siturile Natura 2000 sunt eligibile pentru finanțare doar dacă sunt însoțite de studii de impact. Aceste proiecte trebuie să corespundă obiectivelor generale ale planului de management a sitului.

Criterii de selecție

Criteriile de selecție a proiectelor sunt următoarele:

- Tipuri de lucrări: prioritate vor avea drumurile forestiere, apoi funicularele, apoi căile ferate forestiere;
- Zona geografică (altitudinea): prioritate vor avea proiectele referitoare la zonele montane, apoi cele din zonele de deal, și apoi cele din zonele de câmpie;
- Proprietatea majoritară a terenurilor forestiere servite de infrastructură: prioritate vor avea proprietarii privați și asociațiile acestora, apoi consiliile locale, și în final Regia Națională a Pădurilor;
- În cazul drumurilor forestiere: prioritate vor avea drumurile care deserveșc suprafața de pădure cea mai mare;

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție mai sus menționate.

Sistemul de selecție este cel prevăzut la subcapitolul 5.2.4 „Procedura de selecție”.

125 c Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor

Obiective specifice

- Diminuarea riscului și incertitudinii în agricultură prin reducerea incidenței fenomenelor naturale (inundații, eroziunea solului etc.);

- Prevenirea sau minimizarea pierderilor economice prin reducerea riscului la inundații a zonelor rurale și a terenurilor agricole și silvice.
- Diminuarea riscului incidenței fenomenelor naturale periculoase asupra pădurii.

Obiective operaționale

- Construirea, refacerea și modernizarea infrastructurii de prevenirea și protecția împotriva inundațiilor, în principal pentru protecția suprafețelor de teren agricol și silvic.

Descrierea tipului de operațiuni

În cadrul acestei sub- măsuri sprijinul va fi acordat pentru:

- a. construirea, extinderea infrastructurii pentru prevenirea și protecția împotriva inundațiilor;
- b. refacerea și/sau modernizarea infrastructurii pentru prevenirea și protecția împotriva inundațiilor;
- c. lucrări de corectare a torenților, situate în fondul funciar agricol și/sau în fondul forestier;

Descrierea tipului de beneficiari

- a) Comune;
- b) Administratorul fondului forestier de stat - Regia Națională a Pădurilor Romsilva, persoană juridică care administrează fondul forestier proprietate publică a statului, ce funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară.

Tipuri de investiții eligibile

Sprijinul prevăzut în cadrul acestei sub- măsuri va fi acordat pentru:

- investiții în construcții pentru refacerea sistemului de diguri și regularizări, corecție și amenajare a albiilor pâraielor;
- construirea și refacerea bazinelor de acumulare, a structurilor de oprire a scurgerilor de apă;
- investiții în rețeaua de canale pentru menținerea capacității de evacuare a apelor în exces din incintele îndiguite;
- reabilitarea prin investiții a unor stăvilare cu rol de atenuare a viiturilor și de protecție a terenurilor agricole din zona respectivă și de protecție a zonelor rurale;
- investiții pentru consolidarea terenurilor cu risc de alunecări de teren, de ex: ziduri de sprijin, consolidări etc. ;
- investiții în lucrări de desecare pentru eliminarea excesului de apă survenit în urma inundațiilor și de conducere a apei în emisari naturali, de ex: canale de evacuare, stații de pompare etc.
- investiții în lucrări de corectare a torenților, situate în fond funciar agricol și/sau în fondul forestier - constând în construirea și/sau modernizarea barajelor, digurilor, canalelor sau alte asemenea lucrări.

Durata de realizare a unui proiect nu poate depăși trei ani.

Proiectul trebuie să se încadreze în prioritățile propuse prin PUG - Planul de Urbanism General și Planurile de Amenajare a Teritoriului.

Cheltuielile pentru proiectare realizate înainte de aprobarea proiectului, incluzând studiu de fezabilitate, memorii justificativ, studii hidrologice și/sau hidro-geologice, proiectele tehnice se suportă din sprijinul acordat prin măsură și nu pot depăși 10% din valoarea eligibilă a proiectului.

Investiții neeligibile:

- i. Investițiile de infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor care primesc finanțări din alte fonduri naționale și/sau externe²⁹.
- ii. Investițiile pentru infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor sprijinite prin măsura 125 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii” submăsurile a) și b)
- iii. Investițiile pentru refacerea infrastructurii sprijinite prin măsura 322 „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale” submăsura d).
- iv. Proiectele de infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor care nu prezintă caracteristicile de calitate și care nu sunt în conformitate cu Normativele de proiectare;

Costuri neeligibile (lista indicativă):

- i. Costurile cu întreținerea, reparațiile și exploatarea;
- ii. TVA-ul, cu excepția TVA-ului nerecuperabil, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele neimpozabile, conform art. 71 (3) lit. a) din Regulamentul Consiliului nr. 1698/2005;
- iii. Comisioane bancare, costurile garanțiilor și cheltuieli similare;
- iv. Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului Euro APDRP.

Condițiile minime pentru acordarea sprijinului:

Condiții generale

- (i) Proiectul se încadrează în prioritățile propuse prin Planul de Urbanism General (PUG), întocmit în conformitate cu Strategia națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung;
- (ii) Beneficiarii vor prezenta studiul de fezabilitate care va cuprinde și elemente de calcul ale eficienței economice și impactul de mediu;
- (iii) Beneficiarii vor face dovada că au inițiat procedurile pentru obținerea avizelor și

²⁹MADR are contractate cu BIRD și alți finanțatori în domeniul irigațiilor, o serie de programe de finanțare. MADR prin AM-PNDR va pune la dispoziția Agenției de plăți lista proiectelor finanțate din alte surse externe astfel încât să se evite dubla finanțare sau suprapunerea obiectivelor unor proiecte. Agenția de plăți va verifica înainte de aprobarea sprijinului că investiția prevăzută a se realiza în cadrul proiectului nu beneficiază de altă finanțare.

acordurilor conform legislației în vigoare, necesare realizării investiției în cadrul proiectului. Pentru toate tipurile de investiții, potențialii beneficiari trebuie să obțină acordul de mediu în conformitate cu legislația națională. În anumite situații menționate în legislație, acordul de mediu este însoțit obligatoriu de studiul de impact de mediu, așa cum se prezintă la punctul 5.2. din PNDR;

- (iv) Beneficiarii trebuie să prezinte angajamentul că vor întreține și/sau repara infrastructura care beneficiază de sprijin.

Condiții specifice:

Pentru refacerea infrastructurii

- (i) Investițiile vor fi realizate în vederea reconstruirii infrastructurii afectate de inundațiile din anul 2010, pe teritoriul administrativ al localităților rurale care au fost afectate de inundațiile din anul 2010.

Pentru prevenire și protecție

- (i) Investițiile vor fi realizate pe teritoriul administrativ al localităților rurale din zonele cu risc la inundații.

Criterii de selecție

Criteriile de selecție a proiectelor pentru refacerea infrastructurii de protecție împotriva inundațiilor sunt următoarele:

- (i) Gradul de afectare, calculat ca pondere a suprafețelor agricole și/sau silvice afectate de inundațiile din anul 2010 din suprafață totală agricolă și/sau silvică a comunei;
- (ii) Proiecte care apără suprafețele agricole și/sau silvice din cel puțin două localități rurale.

Criteriile de selecție a proiectelor pentru prevenirea împotriva inundațiilor sunt următoarele:

- i. Clase de vulnerabilitate la inundații stabilite la nivel de UAT;
- ii. Proiecte care apără suprafețele agricole și/sau silvice din cel puțin două localități rurale.

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție mai sus menționate. Sistemul de selecție este cel prevăzut la subcapitolul 5.2.4 „Procedura de selecție”.

• Demarcarea cu Fondul Solidaritatea al Uniunii Europene

PNDR va susține comunele ce își propun investiții în infrastructura de prevenire a inundațiilor, cu excepția acelor care depun documente în vederea decontării din Fondul Solidaritatea al Uniunii Europene a cheltuielilor efectuate pentru repunerea în funcțiune a infrastructurii afectate de inundațiile din 2010.

Agencia de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit și Secretariatul General al Guvernului care este autoritatea desemnată pentru gestionarea Fondului Solidaritatea al

UE, vor asigura, printr-un protocol semnat între părți, un sistem comun de verificare în vederea evitării dublei finanțări, începând cu etapa de depunere a proiectelor.

Astfel comunele care și-au asigurat finanțarea și au început lucrările pentru refacerea infrastructurii de prevenire a inundațiilor, în vederea decontării acestora din Fondul Solidaritatea, nu vor putea primi finanțare din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală.

Tipul de sprijin

Sprijin public nerambursabil.

Beneficiarii acestei măsuri pot solicita Agenției de plăți plata unui avans în cuantum de până la 20% din ajutorul public pentru investiții, conform articolului 56 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006 privind regulile de aplicare ale Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005 privind acordarea sprijinului pentru dezvoltare rurală din FEADR, iar plata este condiționată de constituirea unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente, corespunzătoare unui procent de 110% din valoarea avansului.

Pentru investițiile pentru care decizia de acordare a sprijinului este luată în anul 2009 sau 2010, cuantumul avansului poate fi de până la 50 % din ajutorul public acordat, conform prevederilor punctului 9, art.1 din Regulamentul (CE) nr.363/2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr.1974/2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr.1968/2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală.

În cazul beneficiarilor publici, Agenția de plăți poate accepta beneficiarului drept garanție un angajament scris, emis de către autoritatea ierarhic superioară, prin care aceasta se angajează la plata sumei de garantare în cazul în care nu se îndeplinesc condițiile în care a fost acordat avansul.

Potențialii beneficiari ai acestei măsuri au la dispoziție facilitățile financiare conform pachetului de acte normative pentru creditarea și garantarea investițiilor, care este în vigoare până în anul 2009, în special pentru asigurarea cofinanțării proiectelor realizate din fondul SAPARD, intitulat Programul „Fermierul” care a constituit principalul instrument pentru creșterea absorbției fondurilor de pre-aderare. Aceste scheme de ajutor vor continua până la sfârșitul anului 2009 când își încetează existența.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri pentru operațiunile prevăzute la art. 36 din Tratatul de Instituire a Comunității Europene nu poate fi cumulat cu niciun alt ajutor de stat în înțelesul art. 87 (1) din Tratat, sau cu altă contribuție a statului membru, dacă o astfel de cumulare ar conduce la depășirea intensității maxime a sprijinului stipulată de Regulamentul (CE) nr. 1698/2005.

Verificarea respectării intensității maxime a ajutorului se va face înaintea semnării contractului de finanțare.

În vederea evitării dublei finanțări, Agenția de plăți va verifica înaintea semnării contractului de finanțare toate proiectele de investiții realizate în cadrul acestei măsuri și care ar putea beneficia de același tip de sprijin în cadrul altor măsuri din PNDR.

Finanțare

Alocarea financiară a măsurii pentru perioada 2007-2013 este de :

Cost total: 666.558.520 Euro

Cost public: 545.746.816 Euro din care:

- 7.169.427 Euro cheltuială publică (5.735.542 Euro FEADR) reprezintă alocarea financiară din PERE pentru proiecte ce vizează noile provocări.
- 62.500.000 Euro cheltuială publică (50.000.000 Euro FEADR) reprezintă alocarea financiară transferată din cadrul măsurii 122 „Îmbunătățirea valorii economice a pădurii” pentru finanțarea proiectelor submăsurii 125 c) Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor.

În fiecare sesiune de depunere a proiectelor, alocarea financiară se acordă distinct pentru cele trei submăsuri.

Sprijinul public (comunitar și național) acordat în cadrul acestei măsuri este de:

- **100%** din totalul cheltuielilor eligibile pentru investițiile de utilitate publică care deserveșc întreaga comunitate.

Ajutorul public acordat pentru un proiect de investiție nu va putea depăși 1.000.000 Euro/proiect privind irigațiile și drumurile de exploatație în fond agricol, iar pentru drumurile forestiere și lucrările de corectare a torenților, situate în fondul agricol și forestier, nu va putea depăși 1.500.000 Euro/proiect.

- **75%** din totalul cheltuielilor eligibile pentru investițiile de utilitate publică, care deserveșc o parte din comunitate. În acest caz, ajutorul public acordat nu va putea depăși 750.000 Euro/proiect.

Cuantificarea obiectivelor pentru indicatorii comuni UE

Tipul de indicator	Indicator	Ținta 2007-2013
Realizare	Numărul de acțiuni sprijinite Împărțite pe: <ul style="list-style-type: none"> • tipul de acțiune (căi de acces, alimentare cu energie, managementul apei, consolidarea și îmbunătățirea terenurilor, altele) • tipul de teren (agricol/forestier) 	1667
	Volumul total al investițiilor împărțite pe (Euro): <ul style="list-style-type: none"> • tipul de acțiune • tipul de teren <ul style="list-style-type: none"> ✓ agricol ✓ forestier ✓ comasarea terenurilor (după 2012) 	666.558.520
		276.755.315
		267.793.532
	✓ infrastructura de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor	59.509.673
		62.500.000
Rezultat	Creșterea valorii adăugate brute (mil. Euro)	24

Impact*	Creșterea economică (mil. Euro) din care contribuția măsurii 125	2.483 19
	Creșterea productivității muncii	Creștere anuală cu 8%

Indicatori adiționali

Tipul de indicator	Indicator	Ținta 2007-2013
Realizare	Suprafața modernizată și reabilitată: <ul style="list-style-type: none"> • Irigații - ha • Drenaje – ha • Combaterea eroziunii solului ha • Protecție împotriva inundațiilor ha 	395.000 120.000 60.000 40.000
	Lungimea drumurilor construite: <ul style="list-style-type: none"> • Agricole - km • Forestiere – km 	740 2.010

Indicatori adiționali submăsura 125 c)

Tipul de indicator	Indicator	Ținta 2007-2013
Realizare	• ml (metri liniari) diguri refacute	145.000
	• ml (metri liniari) diguri nou construite	43.550

* Valoarea indicatorilor a fost calculată la nivel de axă.